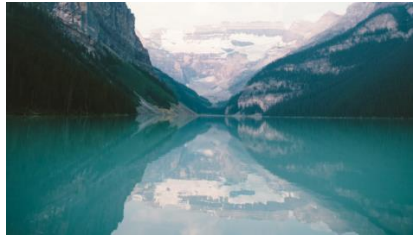

Nitsawiem | Het gaat lukken

Misschien denk je dat het heel moeilijk is om je aan de Torah wetten te houden. Maar is dat wel zo? Wat precies wordt er van jou verwacht? Alles? Volmaaktheid?

Niet moeilijk

'De geboden zijn niet moeilijk, ze zijn niet ver. Ze zijn niet in de hemel of aan de andere kant van de zee. Ze zijn heel dichtbij jou om ze uit te voeren met jouw mond, met jouw hart en met jouw daden.'

Dewariem hoofdstuk 30 (11-14)

"Oh werkelijk? Nou, voor mij niet. Ik vind het best ingewikkeld, lastig, duur en omslachtig om de geboden uit te voeren."

Hoe dan ook, ieder gezond mens zoekt voldoening en geluk in zijn leven. Het grootste geluk is: weten dat je goed bezig bent, weten dat wat je doet een wezenlijk verschil maakt.

Rosh Hashana

De vooravond van Rosh Hashana is een speciaal moment om hierover na te denken. Rosh Hashana is het begin van het Joodse jaar. Het is zo'n belangrijke dag dat het vaak ook HAYOM - *de dag* of *vandaag* - genoemd wordt. De Parasha die vlak voor Rosh Hashana gelezen wordt, begint met de volgende woorden: "Jullie staan *vandaag* allemaal stevig vóór G-d...".

Jazeker, Rosh Hashana is een belangrijke en serieuze dag. Een dag waarop G-d de wereld berecht. Een dag waarop wij over het afgelopen jaar nadenken en bedenken hoe het komende jaar eruit zal gaan zien. G-d geeft ons in de Parasha meteen versterking en bekrachtiging: *Vandaag*, op Rosh Hashana staan jullie sterk, zegt Hij. Hoe kan dit? Met alles wat wij fout hebben gedaan, komt de Torah ons vertellen dat wij sterk staan?

Met Rosh Hashana vieren wij de schepping van de mens. Deze schepping is geen simpele actie geweest. Het is niet zo dat G-d ergens boven is en Hij eventjes een fysieke wereld heeft geschapen met aan de ene kant van de schepping G-d en aan de andere kant 'deze wereld'. Er bestaat namelijk een heel spectrum van werelden daar tussen. Omdat het verschil tussen G-d en deze wereld zo ontzettend interdimensionaal groot is, heeft G-d alle tussen-werelden moeten scheppen om de transitie mogelijk te maken tussen het Allerhoogste en deze materiële wereld.

G-d heeft eerst een wereld geschapen die heel dicht bij Hem is, die *Atsiloet* heet. Vervolgens heeft Hij andere werelden gemaakt. Deze werelden zijn allemaal van spirituele aard, op onze wereld na, waarin materie zich bevindt.

Ander perspectief

Ook binnen het spirituele bestaan er verschillende gradaties. In elke wereld schijnt het G-ddelijke licht net ietsje minder dan in de wereld ervoor. Totdat je in 'onze wereld' terecht komt. Hier schijnt het licht niet minder, hier is het helemaal donker, totale duisternis.

Met een andere wereld wordt bedoeld dat je naar dezelfde realiteit kunt kijken maar vanuit een ander perspectief.

De spirituele werelden zijn niet fysiek 'boven' of 'ergens anders' of 'in een andere tijd'. Het is niet zo dat je met een ruimteschip naar een andere wereld zou kunnen reizen. Dit zou ook niet kunnen met een tijdmachine. Wat zijn die andere spirituele werelden dan wel? Met een andere wereld wordt bedoeld dat je naar dezelfde schepselen en realiteit kunt kijken maar vanuit een ander perspectief, met een andere kleur bril.

Stel, iemand kijkt naar de muzieknoten van een symfonie. Hij zal heel veel streepjes, puntjes en rondjes zien en wordt er wellicht duizelig van. Toon dezelfde partituur aan een musicus en hij begint te glimlachen en te neuriën. Hij ziet melodieën en verbanden. Hij neemt iets diepers waar, iets mooiers, iets geweldigs.

Alles in deze wereld heeft een waarneembaar aspect en een verborgen deel. De muzieknoten op papier zijn het zichtbare deel. Wat er achter ligt, namelijk de melodie en de symfonie, vormen dat onzichtbare deel, dat voor een leek onbekend is en voor een musicus geopenbaard.

En zo is het met alles in deze wereld. Het gaat er niet alleen maar om wat er fysiek aanwezig is, maar ook en vooral wat het vertegenwoordigt en wat erachter schuilt.

Als je naar een appel kijkt zie je dan een appel of G-ddelijke energie die de appel doet bestaan? Zo ook is het met de spirituele werelden. Ze zijn allemaal hier aanwezig, de vraag is in hoeverre wij in staat kunnen zijn om voorbij het fysieke te kijken.

Rechtschapen mens

Je zou verder kunnen denken dat de hogere werelden ideaal zijn. Er schijnt daar immers meer licht dan hier. Je zou ook kunnen stellen dat het hoogste wat een mens zou kunnen bereiken, is om een *Tsadiék* te worden, een rechtschapen mens. De *Tsadiék* leeft op zo'n hoog niveau dat hij alles op een G-ddelijke manier beziet en ervaart. Als er iets is dat 'niet mag', dan heeft

hij daar automatisch geen zin in omdat hij door en door beseft dat datgene dat verboden is voor hem schadelijk is. Als er iets te eten is dat voor hem 'te veel' is, dan heeft hij er geen verlangen naar. Net zomin als ik ernaar verlang om een stukje glas te eten als ik honger heb.

Ik ben een mens die naar het materiële verlangt en het zichzelf het meest aangenaam wil maken.

Welnu, ik ben niet rechtschapen en ook al doe ik heel veel moeite, zal ik het nooit worden. Al doe ik soms nog zo mijn best, elke keer val ik weer terug. Wat wil je? Ik ben een mens van deze wereld. Wanneer ik iets leuks zie dan heb ik er zin in en dan ga ik zoeken hoe ik het tot mij kan krijgen. Natuurlijk beheers ik mij af en toe - en daar stop ik best veel energie in, maar dat duurt maar eventjes. De volgende dag ben ik weer mijzelf, een mens die naar het materiële verlangt en het zichzelf het meest aangenaam wil maken.

Wat heeft het dan nog voor zin? Het is best wel deprimerend om je hele leven te vechten om jezelf te kunnen beheersen en uiteindelijk lijkt het alsof je nog steeds niets bereikt hebt.

We willen meer licht, maar we zien G-d niet. We hebben zo onze atheïstische kanten, af en toe. En wat wil je? G-d is toch niet zichtbaar en de gebakjes en de pretparken wel!

G-d kan wel heel goed verstoppertje spelen en het lukt mij lang niet altijd om Hem te vinden. Hoe moet dat verder? Wat verwacht G-d van mij? Ik voer een eeuwige strijd.

Kijk en beseef

Het lukt mij niet om de rechtschapen persoon te worden die ik zou wensen. Maar het blijkt dat G-d dit helemaal niet van ons verwacht! Dit is niet het doel van de schepping. We hoeven geen duisternis in licht te veranderen. Dat gaat ons ook zelden of nooit lukken. Laat je hierdoor niet ontmoedigen, vertellen de geleerden ons. Trek het je wel wat aan, maar niet teveel.

Wat is dan mijn rol in het geheel? G-d heeft maar één verzoek: **kijk naar deze wereld en beseef dat het hier totaal donker is.**

Het kan zijn dat het je amper lukt om daar iets in te veranderen, maar jouw opdracht is om je ervan bewust te zijn. Niets is erger dan dat een mens genoeg neemt met valsheid en leugens. In wezen is de hele schepping één grote leugen aangezien wij de Schepper niet kunnen zien.

Maar laat je niet in de maling nemen! Deze hele wereld is alleen een omhulsel. Dieper is er heel veel. Ga op zoek naar de ziel in jezelf en naar de ziel die in de wereld verscholen ligt.

Dagelijks gevecht

Dit is een dagelijks gevecht van 'geest over materie', van 'diepte over oppervlakkigheid' en van 'betekenis over onzin'. Misschien lukt het je niet om de leugens te transformeren, maar je kunt ze wel het hoofd bieden.

De hele schepping heeft de schijn dat het *vanzelf* bestaat. Deze schijn koppelt de schepping los van Zijn Bron. Wees je daarvan bewust, ook al lukt het je niet om daar verandering in te brengen. Je hebt misschien de slag verloren maar je hebt de oorlog wel gewonnen.

Dit is het drama van het leven: één individu, misschien wel alléén in zijn kamer waar niemand hem ziet, is toch in staat om om zich heen te kijken en te zeggen: 'Deze wereld klopt niet. Ik zie alleen maar een schil, maar die ga ik niet opeten. Die gooi ik weg.'

Aan het front

Dit is de boodschap van deze week. Het lukt ons niet altijd om ons op te trekken naar niveaus die ver boven ons liggen, maar dat is ook helemaal niet de bedoeling. Af en toe lukt het wel maar daarna is er vaak weer een terugval. Net als het doornbos bij Moshe. Hij brandde wel maar verbrandde niet. Er was vuur, inspiratie en enthousiasme. Maar het had maar weinig effect. De takjes brandden niet en de doorns bleven prikken.

Zo is het leven. We hebben allemaal van die momenten dat we helemaal warm zijn en goed bezig zijn. Misschien gebeurt het wanneer je de kaarsjes van Shabbat hebt aangestoken of wanneer je moeite hebt gedaan om een ander te helpen.

Waar het om gaat, is dat we de strijd aangaan en niet verwachten dat we winnen.

Hopelijk zullen er tijdens de Hoge Feestdagen zulke momenten langskomen. Momenten van inspiratie, saamhorigheid en spiritualiteit. Maar dat gevoel houdt niet aan. Het komt als een golf op en ebt daarna weer langzaam weg. Maar je houdt altijd nog een beetje schuim en spirituele lucht over.

Is het erg dat je je enthousiasme niet constant kan aanhouden? Nee, het is jammer maar het geeft niet. In het leven blijf je geconfronteerd met tegenslag en duisternis. Je staat tenslotte aan het front waar je dagelijks vecht tegen allerlei vijanden die jou proberen te weerhouden om goede daden te verrichten of jou de afgrond in willen duwen. Onze vijand is dat stemmetje in ons dat vreselijk te keer gaat om ons te beletten om iets goeds te doen. En datzelfde stemmetje probeert ons ook te overtuigen om wel te doen wat G-d verboden heeft. Maar dan is dat vervelende stemmetje nog steeds niet klaar. Vervolgens gaat het ons laten zien hoe slecht wij zijn en hoe verkeerd wij gehandeld hebben in de hoop ons daarmee te ontmoedigen. In deze depressieve stemming gaan we zeker geen goede daden meer verrichten; dubbele winst voor onze innerlijke vijand.

En wie is dat stemmetje dan? Het is onze *yetser hara*, een slechte wil in ons, die G-d daar neergezet heeft om ons uit te dagen. G-d nodigt ons uit om tegen de *yetser hara* te vechten. Hij geeft ons de gelegenheid om dieper in ons potentieel te graven om dit stemmetje het hoofd te bieden. En ja, aan het front worden je kleren vies, is er bloed en narigheid. Geeft niet, waar het om gaat, is dat we de strijd aangaan en niet verwachten dat we altijd winnen.

Beweging in alle werelden

G-d heeft ons in deze laagste wereld neergezet en elke keer dat wij moeite doen om een laagje duisternis te verwijderen, bewerkstelligen wij trillingen in alle werelden. Onze ziel is als een lang touw. Als je aan de ene kant duwt en trekt beweegt alles mee.

Ja, dames en heren, wij met onze kleine en grote strijd, veroorzaken trillingen en bewegingen in alle werelden. Aangezien elk mens een ziel in zich heeft, een stukje van G-d, is hij bij machte om door één kleine daad een wereld van verandering teweeg te brengen.

Wat een kracht, wat een potentieel! Jij en ik hebben dit in ons! Kijk wat er in onze Parasha staat (Dewariem 30-12 t/m 14):

לֹא בַשָּׁמַיִם הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה-לָנוּ הַשָּׁמַיִמָּה וְיִקְחֶהָ לָנוּ וְיִשְׁמַעְנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה:

Het is niet in de hemel dat je zou zeggen, wie gaat er voor ons tot de hemel stijgen om het voor ons te nemen en het ons te laten horen zodat we het kunnen uitvoeren.

וְלֹא-מֵעֶבֶר לַיָּם הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲבֹר-לָנוּ אֶל-עֶבֶר הַיָּם וְיִקְחֶהָ לָנוּ וְיִשְׁמַעְנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה:

Noch is het aan de overkant van de zee dat je zou zeggen, wie zal voor ons de zee oversteken en het voor ons nemen en het ons laten horen zodat we het kunnen uitvoeren.

כִּי-קָרוֹב אֵלַי הַדְּבָר מֵאֵד בְּפִיךָ וּבְלִבְבְּךָ לַעֲשׂוֹתוֹ:

Want het is heel dicht bij je in je mond, en in je hart om het te doen.

Het is niet zo moeilijk. Je hoeft daar geen bergen voor te beklimmen en zeeën voor over te steken. **Het is heel dicht bij je**, vertelt de Torah ons, omdat het al in ons aanwezig is. Je hoeft het alleen maar te openbaren. Herontdek je eigen vlammetje in je hart, je eigen warme, zuivere ziel. Luister ernaar en breng je potentieel naar buiten toe. Het is er al en daar gaan we het komende jaar op bouwen met de wetenschap dat we helemaal niet hoeven te winnen, alleen geven wij elke keer weer een duwtje in de goede richting.

Hierbij wens ik iedereen een goed en zoet jaar, een jaar vol met geluk, gezondheid en voldoening in materiële en spirituele zin!

Shana towa oemetoeka!

Bracha Heintz

Gebaseerd op lessen artikel van Rav YY Jacobson.

Laat het mij weten indien U deze artikelen niet wenst te ontvangen. Vragen en kritiek zijn ook zeer welkom!

Helpt u mee om de continuïteit van deze artikelen te waarborgen? Door te sponsoren word je een actieve partner en steun je ook verdere activiteiten!

Doneren kan hier op chabadutrecht.nl/doneren.

